

**Vnútorne predpisy
Univerzity Komenského v Bratislave,
Centrum informačných technológií**

Vnútorný predpis č. 1/2024

Vydaný v súlade čl. 7 ods. 2 Organizačného poriadku Univerzity Komenského v Bratislave,
Centra informačných technológií

**Organizačný a prevádzkový poriadok služby SAS na
Univerzite Komenského v Bratislave**

Bratislava

2024

Obsah

Čl. 1 Predmet úpravy	3
Čl. 2 Popis služby	3
Čl. 3 Technický opis	3
Čl. 4 Ochrana osobných údajov	4
Čl. 5 Pridelenie prístupu do služby	5
Čl. 6 Zrušenie prístupu do služby SAS	5
Čl.7 Samoinštalácia klienta SAS EG a SAS Office Analytics	6
Čl.8 Používanie funkcionalít služby SAS a ukladanie používateľských dát na serveri SASApp	6
Čl. 9 Zodpovednosť a prevádzka služby	7
Čl. 10 Podpora používateľov, dokumentácia a školenia.....	8
Čl. 11 Citovanie pre potreby publikačných výstupov	8
Čl. 12 Cyklus projektu v službe SAS	9

Čl. 1 Predmet úpravy

- (1) Tento prevádzkový poriadok definuje službu a vybrané poučenia pre používateľov k bezpečnej prevádzke programu SAS EG a prídavných balíkov na dedikovanom serveri.

Čl. 2 Popis služby

- (1) V súčasnosti je SAS EG (Enterprise Guide) softvérový balík s viac ako 200 komponentami, ktorý umožňuje používateľom získavať, upravovať, spravovať a analyzovať širokú škálu dát. Program je určený aj pre používateľov bez zručnosti programovania, keďže ponúka okrem možnosti písania skriptov aj grafické užívateľské rozhranie typu point-and-click. SAS skript pozostáva z dvoch typov programových krokov známych ako DATA a PROC. Prvý krok DATA umožňuje tvorbu a manipuláciu s dátami v programe. Druhý krok PROC umožňuje zadávanie rôznych procedúr na analýzu dát a tvorbu reportov. Údaje z programu SAS môžu užívatelia publikovať v rôznych formátoch ako HTML, PDF, Excel, RTF alebo iných formátoch, ktoré používajú Output Delivery System ^{i ii iii}.
- (2) SAS Office Analytics, ako súčasť služby SAS , je samostatný prídavný modul programu SAS EG pre balík Microsoft Office. Modul je možné využívať v súčastiach balíka MS Office ako Microsoft Word, Excel, PowerPoint a Outlook.
- (3) Súčasťou služby SAS je aj možnosť vstupu do webovej platformy SAS Studio.

Čl. 3 Technický opis

- 1) Štatistický softvér SAS EG ako aj jeho súčasti sú napísané v binárnom kóde a v jazyku SAS, ktorý pozostáva z príkazov, výrazov, nastavení, formátov a funkcií ⁱⁱ. Program SAS EG a prídavný modul SAS Office Analytics sa dajú nainštalovať na používateľské koncové zariadenie (osobný počítač, notebook) alebo na server. Keďže pre väčšie organizácie je efektívnejšia prevádzka na serveri, Univerzita Komenského ako držiteľ licencií zriadila vo svojej IKT infraštruktúre virtuálny server, na ktorom poskytuje svojim oprávneným používateľom zdieľaný prístup k softvéru SAS EG, modulu SAS Office Analytics aj webovej platforme SAS Studio.
- (2) Prevádzkovateľom dedikovaného servera **sas.uniba.sk** (ďalej SASApp) a serverovej služby je Centrum informačných technológií Univerzity Komenského v Bratislave. Prístup k serveru pre záujemcov je povolený v internej univerzitnej sieti v rámci adres domény uniba.sk a na diaľku prostredníctvom prístupu cez VPN. Všetci používatelia serverovej služby majú vytvorený profil¹ používateľa softvéru. Dáta sa ukladajú na interné úložisko na serveri SASApp

¹ Profil užívateľa služby SAS si užívateľ nastavuje v programe SAS EG podľa návodu na inštaláciu programu a ostatných poskytovaných balíkov. Návod k inštalácii programu SAS EG, SAS Office Analytics a údaje k prístupu do SAS Studio je dostupný tu: <https://uniba.sk/o-univerzite/rektorat-uk/citps/sas/>. Profil užívateľa k programu SAS EG musí obsahovať meno, názov univerzitného konta a heslo k univerzitnému kontu.

v podpriechinkoch alebo lokálne na koncovom zariadení používateľa. Prístup sa udeľuje záujemcom o službu na základe žiadosti.

(3) Závislosti od iných služieb prevádzkovaných CIT UK²

- S01 – IT service desk (CePIT)
 - S01-01: Incident manažment
 - S01-02: 1. lúnia podpory používateľov
 - S01-03: Monitorovanie IKT prevádzky
 - S01-04: Správa prístupov k centrálnym službám
- S09 - Centrálna správa platformy Windows
 - S09-04: Active directory
- PS02 - Prevádzka serverovej infraštruktúry
 - PS02-02: Virtualizácia
 - PS02-03: Zálohovanie
 - PS02-06: Správa linux serverov
 - PS02-07: Monitoring (Zabbix)
- PS03 - Kostra siete
 - PS03-01: Fyzická infraštruktúra kostry sietí
 - PS03-02: Centrálny firewall
 - PS03-03: Uplink na SANET
- PS04 - Dátová integrácia
 - PS04-02: Jednotná autentifikácia
 - PS04-03 : Správa identít

Čl. 4 Ochrana osobných údajov

- (1) Každý používateľ služby SAS v žiadosti o prístup do služby potvrdzuje, že osobné údaje získal v súlade s právnym poriadkom SR, najmä v súlade so Všeobecným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „GDPR“) a v súlade so Zákonom č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- (2) Používateľ služby SAS spracúva osobné údaje v programovom balíku len na základe objektívnej potreby plnenia povinností a úloh, ktoré vyplývajú z úloh zamestnanca alebo študenta.
- (3) Ak zamestnanec alebo študent spracúva v programe SAS EG alebo jeho súčastiach osobné údaje, je povinný sa oboznámiť s príslušnými nariadeniami vzťahujúcimi sa ku GDPR.

² Popisy jednotlivých služieb sú k dispozícii na stránke <https://cit.uniba.sk/katalog-sluzieb/>

- (4) V prípade, že používateľ služby SAS spracováva v programovom balíku osobné údaje prehlasuje, že na spracúvanie údajov má príslušné oprávnenia (napr. schválenie etickou komisiou, ak si to povaha výskumu vyžaduje).
- (5) Oddelenie služieb IKT na Univerzite Komenského v Bratislave poskytuje používateľom služby SAS individuálne aj spoločné úložisko. Používateľ je povinný dbať na ochranu ním využívaných dát a vykonať všetky opatrenia (napríklad anonymizáciou osobných údajov, alebo agregáciou dát), aby nedochádzalo k úniku osobných údajov.

Čl. 5 Pridelenie prístupu do služby

- (1) O službu môžu žiadať zamestnanci UK a študenti všetkých stupňov štúdia, ktorí vyplnia elektronický registračný formulár zverejnený na webovej stránke služby: <https://uniba.sk/o-univerzite/rektorat-uk/citps/sas/>.
- (2) Používatelia prístupujúci cez internet sa pripájajú k serveru cez VPN konektivitu, a preto musia mať vopred zriadený prístup VPN.
- (3) Zamestnanci, ktorým VPN prístup ešte nebol pridelený, požiadajú prostredníctvom registračného formulára <https://zamvpn.uniba.sk/> z internej siete univerzity o jeho udelenie.
- (4) Študenti o prístup VPN nežiadajú, postupujú podľa návodu: <https://uniba.sk/o-univerzite/rektorat-uk/cit/citps/sietove-sluzby/vpn/>.
- (5) O schválení žiadosti a pridelení prístupu informuje žiadateľa administrátor služby e-mailom.
- (6) Prístup ku službe je pre zamestnancov udelený na dobu neurčitú a pre študentov počas štúdia, resp. do ukončenia štúdia.
- (7) Bližšie informácie o prístupe k službe je možné nájsť v návode na príslušnej časti webovej stránky služby: <https://uniba.sk/o-univerzite/rektorat-uk/citps/sas/>.

Čl. 6 Zrušenie prístupu do služby SAS

- (1) Prístup ku službe automaticky zaniká dňom odchodu zamestnanca z pracovného pomeru alebo dňom ukončenia štúdia študenta.
- (2) Používateľovi, ktorý požiada o zrušenie prístupu administrátora služby alebo CEPIT je prístup spravidla zrušený do 5 pracovných dní. O zrušení prístupu informuje žiadateľa administrátor služby e-mailom.
- (3) K zrušeniu prístupu môže prísť aj v opodstatnených prípadoch vyplývajúcich z Vnútorného predpisu č. 2/2011, Smernica rektora Univerzity Komenského v Bratislave, ktorou sa upravujú pravidlá informačnej bezpečnosti Univerzity Komenského v Bratislave.
- (4) Po zrušení prístupu ku službe sú príslušné používateľské dáta automaticky odstránené bez možnosti obnovy.

Čl.7 Samoinštalácia klienta SAS EG a SAS Office Analytics

- (1) Komunikáciu so serverom sas.uniba.sk zabezpečuje klientsky softvér SAS EG, ktorý je nainštalovaný a nakonfigurovaný na zariadení u používateľa.
- (2) Inštaláciu a správnu konfiguráciu SAS EG klienta podľa návodu si zabezpečuje každý používateľ sám.
- (3) Inštalačný balík pre systém Windows je dostupný k prevzatíu v používateľskom návode, ktorý sa nachádza tu: <https://uniba.sk/o-univerzite/rektorat-uk/citps/sas/>.
- (4) SAS EG klienta je nutné si nainštalovať a vytvoriť si používateľský profil aj v prípade, že používateľ plánuje využívať len SAS Office Analytics alebo SAS Studio.
- (5) V prípade potreby môže záujemca o službu požiadať o asistenciu pri inštalácii klientskej časti aplikácie prostredníctvom univerzitného Helpdesku CEPIT.

Čl.8 Používanie funkcionalít služby SAS a ukladanie používateľských dát na serveri SASApp

- (1) Ak má používateľ programu SAS EG záujem ukladať dáta na server SASApp, má možnosť si ukladať dáta v personalizovanom priečinku, ktorý sa nachádza v lokalite: SASApp > Home > sasuser.v94. Dočasne je možné ukladať dáta aj do priečinka SASApp > Libraries. Po zavretí programu sa dáta uložené v spoločných knižniciach automaticky zmažú.
- (2) Za dáta, ktoré sú uložené v rámci pridelených úložných kapacít sú zodpovední výlučne používatelia.
- (3) Prevádzkovateľ zálohuje dáta vytvorené a uložené používateľmi v pravidelných intervaloch len v obmedzenom rozsahu a podľa vlastného uváženia. Prevádzkovateľ odporúča používateľom pravidelné zálohovanie svojich dát na vlastné médium.
- (4) V prípade straty dát prevádzkovateľ neručí za ich správne obnovenie.
- (5) Ak si používateľ ukladal počas činnosti v službe SAS na server SASApp dáta, je povinný pred ukončením pracovného pomeru alebo štúdia v službe vymazať svoje dáta z priečinka a informovať o vyčistení vlastných dát správcu služby e-mailom.
- (6) Pri používaní SAS Office Analytics je nutné sa pripojiť k používateľskému profilu, ktorý si vytvorí každý používateľ pri prvotnej inštalácii programu SAS EG. SAS Office Analytics poskytuje rôzne lokality pre import dát, importované dáta je však nutné mať vo formáte SAS Data Files (.sas7bdat, .sas7bview). Transformáciu dát je možné vykonať buď v programe SAS EG alebo prostredníctvom SAS Studio.
- (7) Pri používaní webovej platformy SAS Studio nie je nutné mať otvorený program SAS EG. Dáta je možné do platformy importovať/zdieľať, buď prostredníctvom programu SAS EG alebo je možný aj samostatný import priamo v prostredí SAS Studio. Importované dáta sa dajú ukladať do personalizovaného priečinku alebo do zdieľaných knižníc. V personalizovanom priečinku dáta ostávajú zachované aj po odhlásení sa z účtu/zatvorení

okna. V zdieľaných knižniciach ostávajú dáta uložené len po dobu odhlásenia sa z účtu/do zatvorenia okna.

- (8) V prípade, že používateľ zistí vyzradenie svojho hesla, prípadne iné ohrozenie používateľského účtu, je povinný túto skutočnosť bezodkladne nahlásiť na HOTLINE UK - CEPIT (tel. 02/9010 4444).
- (9) Zmena alebo obchádzanie kontroly prístupu a akákoľvek činnosť nad rámec pridelených oprávnení sú zakázané.

Čl. 9 Zodpovednosť a prevádzka služby

- (1) CIT UK zodpovedá za včasné zabezpečenie príslušných licencií, za prevádzku služby, za poskytovanie prístupu k službe, za dostupnosť poskytovaného softvéru (aktuálna dostupná verzia SAS EG) a za aktuálnosť používateľského návodu k službe.
- (2) Pre korektné fungovanie IKT služby je nevyhnutná pravidelná údržba jej technologických komponentov. Prevádzkovateľ zodpovedá za včasné oznámenie plánovanej dočasnej odstávky služby za účelom vykonania údržby. Termíny a trvanie týchto odstávok stanovuje prevádzkovateľ podľa vlastného uváženia a spravidla v časoch, aby čo najmenej zasahovali do využívania IKT služby.
- (3) Údržba technologických komponentov zahŕňa predovšetkým nevyhnutnú odbornú starostlivosť o podkladový hardvér, konektivitu, operačný systém, aplikačné programové vybavenie, modulov orchestrácie a integrácie s inými IKT službami prevádzkovateľa vrátane dopĺňania vybavenia, konfiguračných zmien a aktualizácie.
- (4) Prevádzkovateľ nezodpovedá za prekážky vo fungovaní vzniknuté na strane dodávateľa služby SAS Institute Inc. (napríklad v prípade výpadku servera spoločnosti).
- (5) Za správnu inštaláciu a konfiguráciu klientskej časti softvéru je zodpovedný používateľ.
- (6) Plnú zodpovednosť za obsah spracovávaný v službe ponese používateľ, ktorý svojou registráciou v službe zároveň vyjadril svoj bezvýhradný súhlas s výlučnou zodpovednosťou za spracovávaný obsah.
- (7) Prevádzkovateľ nezodpovedá za integritu, dostupnosť a bezpečnosť dát používateľov spracovávaných v službe nad rámec bežných povinností, ktoré mu vyplývajú zo štatútu (napríklad nezodpovedá za stratu alebo znehodnotenie, poškodenie, prepis alebo vymazanie dát uložených na serveri SASApp, ktoré vyplývajú z technických príčin alebo boli spôsobené konaním iného používateľa služby).
- (8) Za správne využívanie softvéru v súlade s príslušnou dokumentáciou poskytovateľa je v plnej miere zodpovedný výlučne používateľ.

- (g) Za zálohovanie vstupných respektíve výstupných dát je v plnej miere zodpovedný výlučne používateľ.

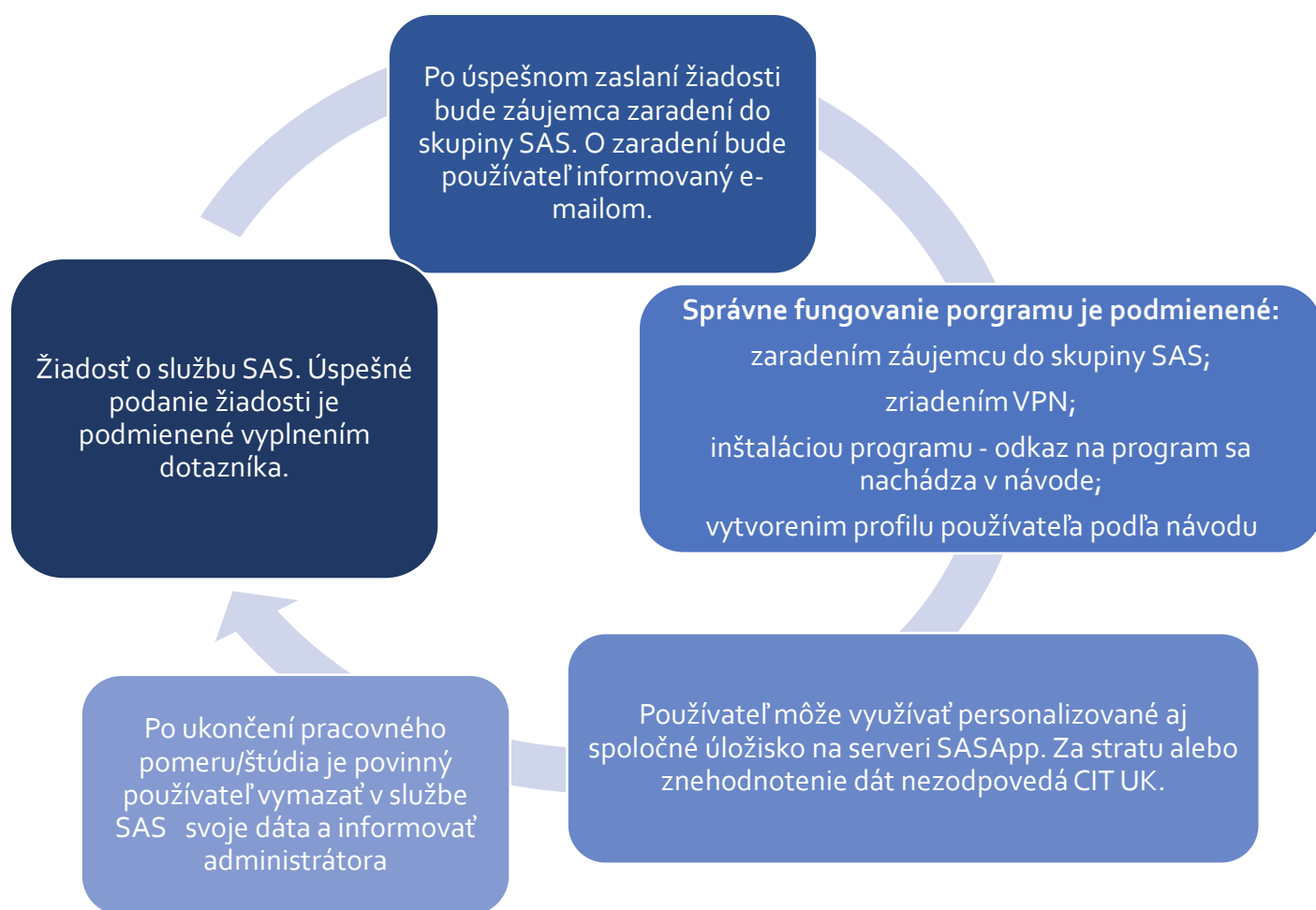
Čl. 10 Podpora používateľov, dokumentácia a školenia

- (1) Technickú podporu pri riešení problémov s inštaláciou prerekvizít (VPN, klientska časť softvéru) poskytuje univerzitný Helpdesk - CEPIT na telefónnom čísle 02 / 9010 4444 spolu s príslušnou riešiteľskou skupinou technikov. Pracovníci CEPITu zároveň poskytujú aj základné informácie o spôsobe získania prístupu do služby SAS.
- (2) Správca IKT služby zabezpečuje bezproblémový chod služby SAS a je v kontakte s pracovníkmi CEPITu, skupinami technikov aj spoločnosťou SAS Institute Inc.
- (3) Technickú podporu v rámci využívania programu SAS EG a ochranu servera pred kybernetickými útokmi zabezpečuje správca IKT služby alebo príslušná riešiteľská skupina technikov podľa povahy vzniknutého problému.
- (4) Správca IKT služby SAS môže na základe požiadavky používateľa asistovať pri importe/exporte dát alebo pri výbere vhodnej štatistickej metódy v programe SAS EG, SAS Office Analytics a webovej platformy SAS Studio. Asistencia správcu IKT služby na základe dohody s používateľom je dobrovoľná a dostupná podľa jeho kapacitných možností.
- (5) Asistencia správcu IKT služby pri vlastnom spracovávaní používateľských dát je vylúčená.
- (6) Školenia, návody a ďalšie materiály k používaniu IKT služby SAS je možné nájsť na stránke: <https://support.sas.com/en/software/enterprise-guide-support.html>. Každý, kto sa zaregistruje s univerzitnou e-mailovou adresou na vyššie uvedenej stránke má možnosť prístupu k bezplatným materiálom, kurzom či školeniam ako aj aplikácii SAS Viya (nástroj na vizualizáciu a analýzu dát), ktoré poskytuje spoločnosť SAS Institute Inc.

Čl. 11 Citovanie pre potreby publikačných výstupov

- (1) Výrobcom odporúčané citovanie programu SAS EG a SAS Office Analytics a webovej platformy SAS Studio nájdú používateľa služby na stránke: https://www.sas.com/en_us/legal/editorial-guidelines.html.

Čl. 12 Cyklus projektu v službe SAS

ⁱ https://www.sas.com/en_us/company-information/history.html

ⁱⁱ <http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Ch/2010/1829.html#para36>

ⁱⁱⁱ [https://en.wikipedia.org/wiki/SAS_\(software\)](https://en.wikipedia.org/wiki/SAS_(software))